

«guifiar» en el galleg del Límia (Schneider, *VKR* XI, s. v.); PzBallesteros, *Canc. Pop. Gall.* II, 251, cita *chuscar* en unes cobles del Ferrol, *chiscas os ollos* per «tú los guíñas» en unes de cap a Betanzos o La Coruña, i *choscas* en altres comarques. — 6 No contribueix a convence'ns en l'adhesió de Krüger, *RFE* xxxvii, 273, car és sabut que Krüger té un prejudici clos a favor de tals explicacions. — 7 En tot cas és evident que res no pot tenir a veure amb *aclucar* el ll. CLAUDICARE 'coixejar' o CLAUDUS 'coix' (mot sense parentiu amb *claudere* 'tancar' en llatí). Què té això en comú amb la idea de cloure els ulls? Embolica que fa fort... — 8 En condicions fonètiques sui-gèneris, especialíssimes, es troba el tipus *PEDICULLUS 'petge, peu de llit, etc.', condicions que afavorien extraordinàriament una síncope prematura: abans de l'accent, intervenció dissimilatòria de la geminada següent -LL-. Així i tot, fins en aquest, el resultat en ast. va ser *pegollo* (MzPi., *Dial. Leon.*, § 12.1). Veritat que hi ha *pegot* en gascò, per aquelles condicions especialíssimes, sense paritat en el cas de *CLUDICARE; així i tot tinguem present que el gascò és un llenguatge que sovint es mostra refractari a tota sonorització (*TopHesp.* II, 133); però l'evolució del tipus *jutjar, fotjar, metjar, as-setjar, heretge, petjar, arratge* és general. — 9 D'aquest grup de mots havia tractat molt Schuchardt. Cf. també les meves notes de *RFH* VI, 14, 10, 1-15, 37. I els articles del *FEW* i el *REW*.

ACME, 'el punt crític d'una malaltia', 'el punt més alt de tota cosa', i ACNE, 'erupció cutània': mots sovint confosos i fins mal distingits des de l'origen, provinents del gr. ἀκμή 'punta', 'caire', i d'altra banda ἄχνη 'eflorescència, vegetació sobre una superfície'. □ 1.ª doc.: 1868, *SLitCosta* (tots dos).

Vegeu les conclusions, en part contradictòries, del Webster-Merriam i d'Onions, *Oxf. Dict. of Engl. Etym.*; de tota manera sembla que ja hi ha confusions en mss. d'Aetios (S. vi).

DERIV.: *Acmite* deriva d'aquell. *Acnode* i *acnèmia* són altres termes tècnics d'origen diferent: aquell, cpt. del ll. NODUS 'nus'; aquest, privatiu del gr. νήμη 'cama'.

ACOBITIAR, 'acollir hospitalàriament', o *cobitiar*, mot mallorquí probablement degut a una alteració de l'antic i oc. *cobeitar* 'mirar amb ulls amorosos, desitjar, cobejar', *cobeitat* 'cobejança, desig', derivats del ll. CŪPIDUS 'desitjós, cobejós', d'on deriven així mateix els oc. ant. *cobeïda* 'cobdícia', *encobir* 'desitjar amorosament', també supervivent a Mallorca en la forma *encobeir* 'emparar, mirar amb afecció'; el sentit modern del mot mallorquí s'ha orientat per la influència dels mots anàlegs *cofrir, donar cobert, cobricelar, cubertar, covar*. □ 1.ª doc.: 1885, *Contarelles* de Jordi des Racó.

«Ses pobres monges hagueren de buidar d'aquell convent i *acobitiar-se* dins es de la Concepció» i també sense *a-* «p'es pobres que hi estan *cobitiats*» (o. c.,

pp. 95, 154). En les seves altres obres, mossèn Ant. MAlcover va usar molt el mot en la variant *acobitiar*. Crec que no és d'ús gaire estès dins Mallorca, sinó especial de la banda de Manacor. En tot cas no l'havia recollit cap lexicògraf fins que ho féu el mateix Mn. Alcover en el *BDLC* III, 1906, 5. Més conegut és el mall. *encobeir*, que ja registrava en el *DFgra.* amb l'equivalència «amparar» i el *DAmen.* com a «cobrar afició, *encariña(r)se*», i *encobeiment* «afició, *cariño*»; o sigui, aquell amb un sentit molt semblant al d'*acobitiar*, i aquest, més pròxim a l'etimològic; «posar a una persona o a una cosa gran estimació» (*BDLC* VII, 331), i sovint usat per AMAlcover (*BDLC* I, 162, 297); «no vuy que estigues --- penosa: / jo no puc *encobeir* / es 'vè de veure patí / sa part que tenc més gelosa», Bar.Crespi (*Allota enganada*, 12; cf. civ. «*encuait* entretenido», PzCabr.).

És arbitrària i mancada de tota versemblança, sobretot en l'aspecte formatiu, l'única temptativa etimològica que s'ha fet, la de Spitzer (altrament en una nota breu i vacil·lant, *LexikK.*, § 5), que *AlcM* qualifica —amb gracios eufemisme— de «prou satisfactòria», i que formula més explícitament així: «d'un derivat del ll. CUBARE, el ll. *CUBIUM, s'hauria fet **cobi*, llavors **còbit* (cf. *premi* > *prèmit*, *geni* > *gènit*, *collegi* > *collègit*), i damunt **còbit* s'hauria format *acobitiar*». Quatre asterics seguits; total, per acabar guardant silenci davant la inexplicable derivació en *-iar* amb *i*, i no explicar-nos per què la -b- llatina no va donar *-v-* sinó *-b-*. El mateix «ll. *CUBIUM» és un mot imaginat d'existència incerta, i que en tot cas solament hauria existit en el llatí vulgar balcànic i potser alpino-italià.¹ Altrament el mateix Spitzer sembla haver abrigat dubtes sobre aqueixa seva noteta juvenil, car dona a triar entre aqueixa artificiosa construcció i una formació paral·lela a un «fr. *acouveter*», sobre la qual s'explica menys. És evident que una cosa i altra s'han de mirar com vagues temptatives de poc valor.

Quant a l'origen d'*encobeir*, aquest és clar; és tracta sens dubte d'una variant dels mots oc. ant. *encobir* i *cobeïda*, fr. ant. *encovir*, al capdavant derivats d'oc. ant. *cobe* 'desitjós, cobdiciós', ll. CŪPIDUS. *Encobir* 'desitjar amorosament' és dels mots més clàssics dels trobadors; p. ex. en la famosa declaració d'amor de Jaufré a Brunissén: «oïmais non o deg celar: / vos etz cela qu'ai *encobida*, / vos etz ma mortz, vos etz ma vida! / vos etz cela que a desliure / me podetz far morir o viure!» (Rayn. I, 138; Appel, *Chr.*, v. 625). Com que es tractava d'un derivat romànic occità de l'adjectiu *cobe* (*PSW* I, 266), és natural que la formació vacil·lés entre *-ir* i *-eir* (on es conservava millor la terminació de CUPIDUS), i així en el femení usat amb valor d'abstracte, *cobeïda* 'cobdícia', tal com l'usa Marcabré, tenim la terminació més plena: «jovéns triatz non à vida, / que ferit l'an dui careil: / malvestatz e *cobeïda*» (*PSW* I, 266b). Altrament *encobir* és freqüentíssim, com és sabut, en els trobadors (Bornelh, etc., Rayn. II, 421b), i també en francès antic («o une femme alout gezir / que li avoit fait *encovir*», Benoit de Ste. Maure, etc.). El pas del sentit de